

žalobu poukazem k ustanovení § 471 obč. zák., podle něhož může, kdo je povinen vydati věc, k zajištění svých dospělých pohledávek vzniklých způsobem tam uvedeným, ji zadržeti s tím účinkem, že může býti odsouzen k vydání jen proti vzájemnému plnění z ruky do ruky. Nejde tedy o právo věcné pokud se týče právo na přednostní uspokojení, jež by po případě bylo lze uplatnit podle § 258 ex. ř., a byla žalobkyně tímto zadržovacím právem chráněna jen proti své dlužnici firmě W., proti ostatním jejím věřitelům jen potud, že nemusila dopustiti soudní zabavení věci, jež zadržovala (§ 262 ex. ř.). Než žalobkyně dopustila zabavení věci u ní jsoucích, a to podle zjištění prvního soudu odvoláním nenapadeného dříve, než se v této příčině obrátila na žalovaného jako svého právního zástupce, a tím zavinila si případnou škodu sama. Podle toho, co uvedeno, nezáleží na tom, že žaloba podle § 258 ex. ř. žalovaným nebyla podána a že nárok žalobkyně nebyl přihlášen a uplatňován při rozvrhovém roku.

Čís. 11157.

Pro nárok na náhradu škody proti obci v Čechách, jež byla pověřena správní exekucí nuceným vyklizením z bytu, nařízenou správním úřadem, ježto dům hrozil sesutím, není přípustný pořad práva, a to ani proti obci, ani proti jejímu starostovi, pokud tento nepřekročil svou úřední činnost.

(Rozh. ze dne 19. listopadu 1931, Rv I 1421/30.)

Žalobkyně domáhala se na žalované obci V. a na jejím starostovi náhrady škody z vyklizení bytu. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly.

N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudky obou nižších soudů i s předchozím řízením jako zmatečné a odmítl žalobu.

D ů v o d y.

Podle obsahu žaloby a přednesu žalobkyně v první stolici domáhá se žalobkyně na žalovaných náhrady škody z vyklizení z bytu. Uvádí, že škoda spočívá v tom, že byvši vyklizena z bytu, musila se stravovati a bydleti u cizích osob, že musila prodat část svých svršků pod cenou a posléze, že vyklizená část jejích svršků nebyla žalovanými řádně a bedlivě v uschování opatrována, takže část jich se ztratila, část jich byla poškozena. Napadený rozsudek v souhlasu s rozsudkem první stolice zjišťuje, že šlo o nucené vyklizení bytu, žalobkyní obývaného, nařízené žalované obci úředně, t. j. podle obsahu spisů okresním úřadem (okresní správou politickou) v M., poněvadž domek byl, jak rovněž z obsahu spisů vyplývá, ve smyslu § 125 zák. ze dne 8. ledna 1889 čís. 5. z. zák. pro Čechy prohlášen za hrozící sesutím. Jak z řečeného patrné, šlo o správní exekuci nuceným vyklizením z bytu, nařízenou okresním úřadem, jejímž výkonem byla pověřena žalovaná obec. Šlo o výkon veřejné moci v zájmu veřejném a z důvodů bezpečnostních, jenž je upraven

předpisy veřejného práva. Právní vztah mezi žalobkyní a žalovanou obcí založený tímto výkonem veřejné moci jest proto povahy veřejnoprávní a neřídí se právem soukromým, nýbrž veřejným. Nemůže se proto žalobkyně domáhati náhrady škody před řádnými soudy civilními z důvodu, že tímto opatřením úřadu utrpěla majetkovou újmu, anamčila prodati pod cenou některé svršky a bydleti u cizích osob, poněvadž rozhodování o těchto věcech jest odňato řádným soudům (§ 1 j. n.). Tomu jest však tak i potud, pokud žalobkyně uplatňuje nárok na náhradu škody z poškození a ze ztráty věcí, které následkem jejího vyklizení z bytu vzala žalovaná obec do opatrování. Povinnost obce, vyklizené věci neprodleně řádně uložit, pokud s nimi oprávněný jinak nenaloží, nevyvěrá ze soukromoprávního poměru, nýbrž z poměru veřejnoprávního (chudinská péče, uliční policie). Stanovisko toto sdílí i nauka na př. Waiker: Exekutionssystem str. 288, Neumann: Kommentar zur Exekutionsordnung str. 1890. Obec vystupuje tu jako podmět veřejnoprávních povinností, uložených jí § 28 čís. 3 a 8 zák. ze dne 16. dubna 1864, čís. 7 z. zák. pro Čechy. Proto ani v souzeném případě žalovaná obec nevystupovala jako soukromoprávní podmět proti žalobkyni, nýbrž jako nadřízený svaz k podřízenému členu, jenž jen z důvodů bezpečnostní silniční policie a tudíž veřejného zájmu svou činnost v naznačeném směru vyvinul. O tom, zda žalovaná obec tuto svou povinnost vykonala řádně, lze rozhodovati jen se stanoviska veřejnoprávního. I žalovaný Ludvík S. jednal ve všech zde uvedených směrech jen jako vrchnostenský orgán jednak z příkazu nadřízeného úřadu jednak jako starosta žalované obce v oboru její působnosti. Že tuto svou úřední činnost překročil, nebylo vůbec tvrzeno, a jako osoba vrchnostenská nemůže za své vrchnostenské úkony býti činěn civilněprávně zodpovědným. Poněvadž nižší soudy, neodmítnuvše ihned žalobu, jednaly a rozhodly o věci, z jich rozhodování odňaté, jsou rozsudky jakož i řízení jim předcházející zmatečné (§ 42 j. n. a § 477 čís. 6 c. ř. s.) a bylo je z toho důvodu podle § 478 prvý odstavec a 513 c. ř. s. za současného odmítnutí žaloby zrušiti.

Čís. 11158.

Předpisem § 1 e) zákona ze dne 25. července 1871, čís. 76 ř. zák. není omezena způsobilost slepců uzavíratí ústní smlouvy. Na platnosti ústního ujednání nemění nic, že slepec vydal na základě ústní smlouvy třetí osobě písemný poukaz, by vydala věci druhé smluvní straně, a že tato písemně stvrdila příjem věcí.

(Rozh. ze dne 19. listopadu 1931, Rv I 1470/30.)

Žalobce, slepec, ujednal se žalovaným ústní smlouvu, již mu prodal věci. Na základě této smlouvy vydal žalobce L-ovi písemný rozkaz, by vydal věci žalovanému. Žalovaný převzetí těchto věcí písemně stvrdil. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se toho, by smlouva mezi ním a žalovaným byla prohlášena za neplatnou, ježto nebylo šetřeno formy notářského spisu. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic. Nejvyšším soudem z těchto